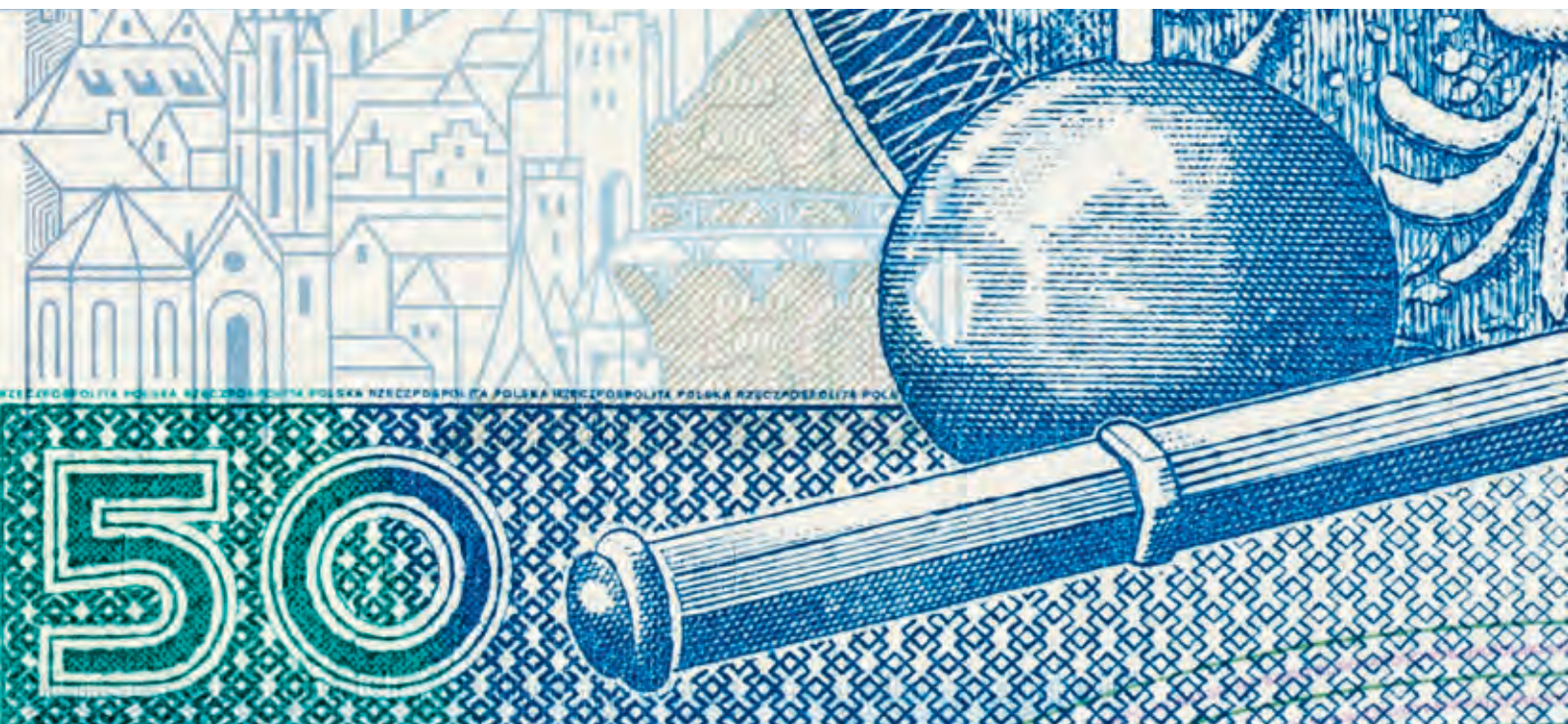

Wrzesień, 2018 r.

Porównanie wysokości prowizji i opłat związanych z rozliczeniami pieniężnymi w złotych w polskim sektorze bankowym

w obszarze klientów indywidualnych
(wg danych na 30 czerwca 2018 r.)

Wrzesień, 2018 r.

**Porównanie wysokości prowizji
i opłat związanych z rozliczeniami
pieniężnymi w złotych w polskim
sektorze bankowym
w obszarze klientów indywidualnych
(wg danych na 30 czerwca 2018 r.)**

Opracował:
Departament Systemu Płatniczego
Wydział Normalizacji i Standaryzacji
Narodowy Bank Polski
00-919 Warszawa
ul. Świętokrzyska 11/21
www.nbp.pl
© Copyright Narodowy Bank Polski, 2018

Spis treści

1. Wprowadzenie	1
2. Zmiany wysokości opłat i prowizji w taryfach analizowanych banków w pierwszym półroczu 2018 r.	4
2.1. Bank Polska Kasa Opieki S.A.	4
2.2. Credit Agricole Bank Polska S.A.	6
2.3. BGŻ BNP Paribas S.A.	9
3. Wysokość opłat i prowizji pobieranych za podstawowe usługi płatnicze	10
3.1. Opłata za prowadzenie rachunku płatniczego	10
3.2. Opłata za realizację polecenia przelewu w oddziale	11
3.3. Opłata za realizację polecenia przelewu za pośrednictwem usługi bankowości telefonicznej	12
3.4. Opłata za realizację polecenia przelewu za pośrednictwem usługi bankowości elektronicznej (Internet)	12
3.5. Opłata za realizację przelewu natychmiastowego	13
3.6. Opłata za realizację przelewu SORBNET2	14
3.7. Opłata za realizację polecenia zapłaty	15
3.8. Opłata za realizację zlecenia stałego	15
3.9. Opłata za realizację w oddziale banku wpłaty gotówkowej na rachunek płatniczy w innym banku	16
3.10. Opłata za realizację w instytucjach innych niż banki wpłaty gotówkowej na rachunek płatniczy w banku	16
4. Wysokość opłat i prowizji związanych z obsługą kart debetowych	19
4.1. Opłata za wydanie karty	19
4.2. Opłata za wznowienie karty	19
4.3. Opłata za użytkowanie karty	19
4.4. Opłata za wypłatę gotówki z użyciem karty debetowej w bankomatach własnych i wskazanych przez bank sieciach bankomatów	21
4.5. Opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych banków w kraju	21
4.6. Opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych banków za granicą	23
4.7. Opłata za przewalutowanie transakcji	24
4.8. Opłata za usługę cash back	24
5. Tendencje w zakresie zmian średnich cen ważonych poszczególnych badanych usług płatniczych w okresie od 2005 r. do czerwca 2018 r.	25
6. Podsumowanie	28
6.1. Czynniki zewnętrzne wpływające na politykę opłat	28

6.2. Podsumowanie zmian cenowych w pierwszym półroczu 2018 r.	29
Załączniki	32

1. Wprowadzenie

Poniższy materiał Departamentu Systemu Płatniczego (DSP) stanowi analizę wysokości opłat i prowizji dotyczących wybranych usług płatniczych w zakresie płatności detalicznych osób fizycznych w złotych, w polskim sektorze bankowym wg stanu na dzień 30 czerwca 2018 r.

i ich porównanie z poprzednim półroczem, tj. z danymi wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. Ww. analiza ma charakter cykliczny i przygotowywana jest przez DSP w odstępach półrocznych, począwszy od 2005 r.

Zgodnie z założeniem przyjętym w 2005 r., jak również w celu zapewnienia porównywalności prezentowanych danych, do analizy wybrane zostały:

- rachunki płatnicze, prowadzone w walucie krajowej i mające charakter rachunku standardowego, tj. najbardziej powszechnego i dostępnego dla każdej osoby fizycznej, która ukończyła 18 rok życia (analiza nie uwzględnia rachunków dedykowanych wybranym grupom wiekowym czy zawodowym, jak również rachunków oferowanych klientom zamożnym (VIP),
- karty płatnicze debetowe dołączone do analizowanych rachunków (analiza ta nie uwzględnia innych rodzajów kart płatniczych).

Materiał prezentuje dane dotyczące siedemnastu banków, analogicznie jak w poprzednim półroczu¹ i przygotowany został w oparciu o ogólnie dostępne informacje zawarte na stronach internetowych wybranych banków.

Analizie podlegały:

- opłaty za prowadzenie standardowych rachunków płatniczych wraz z podstawowymi usługami płatniczymi takimi jak: wpłaty i wypłaty gotówki, polecenie przelewu, polecenie zapłaty oraz zlecenia stałe realizowane w różnych kanałach dystrybucji (placówka, Internet, telefon),
- opłaty za karty debetowe wydawane do analizowanych rachunków i transakcje wykonywane z wykorzystaniem tych kart takie jak: wypłata gotówki we własnych bankomatach lub wskazanych przez bank sieciach bankomatów, wypłata gotówki w bankomatach innych banków w kraju, wypłata gotówki w bankomatach innych banków za granicą, przewalutowanie operacji i usługa cash bback.

¹ Na dzień 30 czerwca 2018 r. suma bilansowa wszystkich banków komercyjnych wynosiła 1,85 bln zł (dane NBP). Udział siedemnastu analizowanych banków w grupie wszystkich banków w zakresie sum bilansowych wyniósł 71,83%.

Wśród siedemnastu wytypowanych do analizy banków znajdują się największe banki detaliczne i kilka mniejszych, co pozwala uznać uzyskane rezultaty za reprezentatywne dla całego sektora bankowego.

W analizowanym półroczu analiza została rozszerzona o informacje dotyczące:

- średniej miesięcznej opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego po spełnieniu warunków uprawniających do zwolnienia z tej opłaty,
- średniej miesięcznej opłaty za użytkowanie karty debetowej wydawanej do analizowanych rachunków, również po spełnieniu warunków uprawniających do zwolnienia z tej opłaty.

Jest to istotne w kontekście zmian cenowych wprowadzonych przez banki w pierwszym półroczu 2018 r. Zgodnie bowiem z ustawą z dnia 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 1997) implementującą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 214) dostawcy usług płatniczych będących bankami krajowymi, oddziałami banków zagranicznych i instytucjami kredytowymi oraz spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi zobowiązani są do świadczenia usługi prowadzenia podstawowego rachunku płatniczego (PRP) nie później niż przed upływem 18 miesięcy od wejścia w życie ww. ustawy, tj. nie później niż od 8 sierpnia 2018 r.

Analiza porównawcza obarczona jest ryzykiem związanym z:

- różnorodną prezentacją przez banki swoich ofert cenowych, co stwarza problem dotyczący opracowania obiektywnych metod porównawczych. Przykładem takiej sytuacji jest podawanie przez banki ceny za korzystanie z instrumentu płatniczego lub informacji o zerowej opłacie, przy jednoczesnym wskazaniu warunków, których spełnienie zwalnia klienta z tych opłat. Dlatego też w Załączniku nr 1 w kolumnie „Prowadzenie rachunku płatniczego (miesięcznie)” oraz w Załączniku nr 2 w kolumnie „Użytkowanie karty (miesięcznie)” prezentowane są ceny ww. usług, natomiast wszystkie warunki zwalniające z opłaty opisane są w przypisach pod tabelami,
- zmianą oferty produktowej banków, tj. wycofywaniem dotychczas analizowanych standardowych rachunków płatniczych i wprowadzaniem nowych produktów. Niniejsza analiza uwzględnia aktualną ofertę banków i nie obejmuje tzw. „rachunków starych”, wycofanych z oferty, ale będących nadal w obsłudze banków.

W niniejszym materiale wykorzystano nową nazwę Santander Bank Polska S.A. dla Banku Zachodniego WBK S.A.

2. Zmiany wysokości opłat i prowizji w taryfach analizowanych banków w pierwszym półroczu 2018 r.

W pierwszym półroczu 2018 r. zmiany cenowe w zakresie standardowych rachunków płatniczych i powiązanych z nimi produktów i usług bankowych wprowadziły trzy banki z grupy siedemnastu analizowanych banków, przy czym dwa z nich wycofały swoje dotychczasowe oferty w zakresie rachunków płatniczych i wprowadziły nowe oferty, w tym dokonując również zmian marketingowych dotyczących nazw rachunków płatniczych.

2.1. Bank Polska Kasa Opieki S.A.

Bank Polska Kasa Opieki S.A. z dniem 21 stycznia 2018 r. w znacznym stopniu przemodelował swoją ofertę w zakresie rachunku płatniczego i karty debetowej wydawanej do tego rachunku. Zmiana polegała na uproszczeniu oferty banku poprzez zmniejszenie wachlarza rodzajów oferowanych klientom rachunków płatniczych w ofercie, z dwunastu do trzech:

- wycofano ze sprzedaży dotychczasowe rachunki płatnicze Eurokonto: Kieszonkowe, Intro, Net, Optymalne, Mobilne, Aktywne, Aktywne Plus, Premium Plus, Hipoteczne Plus i Prestiżowe (10 rodzajów), rachunki te pozostały w obsłudze,
- utrzymano Eurokonto Premium dla klientów zamożnych i Eurokonto walutowe w USD, EUR, CHF i GBP,
- wprowadzono do oferty – w miejsce zlikwidowanych pakietów Eurokonto – jeden rachunek płatniczy o nazwie KONTO PRZEKORZYSTNE w dwóch wariantach:
 - dla posiadaczy, którzy ukończyli 26 lat i
 - dla posiadaczy, którzy nie ukończyli 26 lat.

Przedmiotem niniejszej analizy jest KONTO PRZEKORZYSTNE dla posiadaczy, którzy ukończyli 26 lat.

- Miesięczna opłata za prowadzenie rachunku płatniczego KONTO PRZEKORZYSTNE wynosi 6,00 zł i ma charakter warunkowy. Warunek jest mieszany, dotyczy zarówno wysokości wpływów na rachunek płatniczy jak również ilości transakcji dokonywanych miesięcznie debetową kartą płatniczą. Zapewnienie w poprzednim miesiącu wpływu na rachunek na kwotę jednorazowo minimum 500,00 zł oraz dokonanie jednej transakcji bezgotówkowej kartą debetową wydaną przez bank lub PeoPay zwalnia z opłaty za rachunek w kolejnym miesiącu. W stosunku do poprzednio analizowanego rachunku płatniczego Eurokonto Aktywne jest to wzrost

opłaty o 0,01 zł, w zasadzie „kosmetyczny”, gdyż rachunek Eurokonto Aktywne kosztował 5,99 zł i była to opłata stała.

Opłaty za podstawowe usługi płatnicze wykonywane w ramach Konta Przekorzystnego w stosunku do opłat za te same usługi realizowane w ramach analizowanego w poprzednim półroczu Eurokonta Aktywnego ukształtowały się następująco:

- wzrosły opłaty za:
 - polecenie przelewu na rachunek w innym banku złożone w oddziale z 4,99 zł do 10,00 zł (wzrost o ponad 100,00% tj. o 5,01 zł),
 - polecenie przelewu na rachunek w innym banku złożone za pośrednictwem usługi bankowości telefonicznej z wykorzystaniem konsultanta z 2,00 zł do 4,00 zł (wzrost o 100,00%, tj. o 2,00 zł).
- Obniżeniu natomiast uległy opłaty za:
 - polecenie przelewu realizowane w kanale internetowym z 0,50 zł do 0,00 zł,
 - wpłaty gotówkowe dokonywane przez klienta nieposiadającego rachunku w banku i przekazującego środki na rachunek w innym banku z min. 25,00 zł max. 1,00% (od wielkości wpłaty) do min. 9,00 zł max. 1,00 %.
- Na niezmienionym poziomie pozostały opłaty za realizację polecenia zapłaty i zlecenia stałego i wynoszą 0,00 zł.

Do rachunku KONTO PRZEKORZYSTNE wydawana jest karta debetowa wielowalutowa Mastercard Debit FX. Nowością i atutem karty jest jej wielowalutowość, która pozwala uniknąć opłat związanych z przewalutowaniem a także kursów przeliczeniowych. Karta ta rozpoznaje walutę i pobiera środki z EUROKONTA WALUTOWEGO prowadzonego w USD, EUR, CHF i GBP. Opłata za prowadzenie rachunków walutowych dla posiadacza KONTA PRZEKORZYSTNEGO wynosi 0,00 zł miesięcznie. Ponadto w stosunku do karty debetowej (złotówkowej) analizowanej w drugim półroczu 2017 r. zmiany polegały na:

- obniżeniu opłat dotyczących użytkowania karty i transakcji dokonywanych kartą,
- zmianie charakteru opłat związanych z kartą, z opłat stałych na opłaty o charakterze warunkowym.

Karta Mastercard Debit FX charakteryzuje się następującymi parametrami:

- miesięczna opłata za jej użytkowanie wynosi 3,00 zł. Można jej nie ponosić zapewniając w poprzednim miesiącu wpływ na rachunek na kwotę jednorazowo minimum 500,00 zł oraz dokonując jednej transakcji bezgotówkowej kartą debetową wydaną przez bank lub PeoPay. Warunek jest analogiczny jak w przypadku opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego. W stosunku do karty debetowej analizowanej w ubiegłym półroczu nastąpiło obniżenie miesięcznej opłaty za jej użytkowanie o 0,98 zł,

gdyż opłata ta dla karty Maestro/ karty Visa i karty Mastercard Standard (do wyboru przez klienta) wynosiła 3,98 i była to opłata stała.

- Opłata za wypłatę gotówki we własnych bankomatach lub we wskazanych przez bank sieciach bankomatów pozostała na dotychczasowym poziomie i wynosi 0,00 zł.
- Opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych banków w kraju wynosi min. 5,00 zł max. 2,00% od kwoty transakcji i uległa znacznemu obniżeniu odpowiednio o 1,00 zł i 2,00 p. p. (w ubiegłym półroczu opłata dla karty Maestro/ karty Visa i karty Mastercard Standard wynosiła min. 6,00 zł max. 4,00%).
- Opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych banków za granicą wynosi min. 5,00 zł max. 2,0% od kwoty transakcji i również uległa znacznemu obniżeniu odpowiednio o 5,00 zł i 2,00 p. p. (w ubiegłym półroczu opłata dla karty Maestro/ karty Visa i karty Mastercard Standard wynosiła min. 10,00 zł max. 4,00%).

O ile w drugim półroczu 2017r. opłaty za wypłatę gotówki w bankomatach innych banków w kraju i za wypłatę gotówki w bankomatach innych banków za granicą miały charakter stały, o tyle w analizowanym półroczu mają charakter warunkowy. Dwie pierwsze wypłaty gotówki z obcych bankomatów w kraju i wszystkie wypłaty gotówki z obcych bankomatów za granicą mogą być bezprowizyjne w przypadku spełnienia warunku uprawniającego do zwolnienia z tych opłat. Warunek jest taki sam jak warunek zwalniający z miesięcznej opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego i użytkowanie karty debetowej.

2.2. Credit Agricole Bank Polska S.A.

Credit Agricole Bank Polska S.A. również dość istotnie zmienił w pierwszym półroczu 2018 r. swoją ofertę wprowadzając z dniem 11 kwietnia 2018 r. nowy rachunek płatniczy „Konto dla Ciebie”:

- w czterech wariantach:
 - Konto dla Ciebie GO! – konto dla osób pomiędzy 13 a 18 rokiem życia,
 - Konto dla Ciebie MOVE! – konto dla osób powyżej 18 roku życia i przed ukończeniem 27 roku życia,
 - Konto dla Ciebie – konto dla osób powyżej 18 roku życia,
 - Konto dla Ciebie VIP – konto adresowane dla klientów zamożnych.
- wycofał ze sprzedaży dotychczasowe rachunki płatnicze pod nazwą Konto PROSTOoszczędzające, Konto PROSTOoszczędzające PLUS, Konto PROSTOoszczędzające PREMIUM oraz 1 Konto. Rachunki te niezmiennie będą obsługiwane przez bank a ich posiadacze mogą przekształcić bezpłatnie dotychczasowy rachunek na Konto dla Ciebie w wybranym wariantcie.

Przedmiotem niniejszej analizy jest rachunek płatniczy Konto dla Ciebie (konto dla osób powyżej 18 roku życia).

- Miesięczna opłata za prowadzenie rachunku wynosi 7,00 zł i ma charakter warunkowy. Opłata ta nie zostanie pobrana w przypadku zapewnienia w poprzednim miesiącu wpływu na konto w wysokości 1.000,00 zł oraz po dokonaniu co najmniej jednej transakcji bezgotówkowej przy użyciu karty wydanej do rachunku lub jednej płatności bezgotówkowej przy użyciu kodu BLIK. W stosunku do poprzednio analizowanego Konta PROSTOoszczędzającego jest to wzrost miesięcznej opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego o prawie 50%, tj. o 2,10 zł (opłata poprzednio wynosiła 4,90 zł). Jest to też zmiana charakteru opłaty, ze stałej na opłatę warunkową.

Opłaty za podstawowe usługi płatnicze wykonywane w ramach Konta dla Ciebie w stosunku do opłat za podstawowe usługi realizowane w ramach analizowanego w poprzednim półroczu Konta PRZEKORZYSTNEGO ukształtowały się następująco:

- wzrosły opłaty za:
 - polecenie przelewu na rachunek do innego banku składane w oddziale z 8,90 zł do 10,00 zł (wzrost o 1,10 zł),
 - polecenie przelewu na rachunek do innego banku składane za pośrednictwem serwisu telefonicznego z wykorzystaniem konsultanta z 5,90 zł do 10,00 zł (wzrost o 4,10 zł),
- na dotychczasowym poziomie pozostały opłaty za realizację polecenia przelewu przez Internet, polecenia zapłaty oraz zlecenia stałego i wynoszą 0,00 zł,
- ujednoczeniu uległa opłata za przelewy w systemie SORBNET. Odstąpiono od podziału na kwotę przelewu do 1,00 mln zł i kwotę przelewu równą lub wyższą niż 1,00 mln zł, kosztują one teraz 30,00 zł. W stosunku do ubiegłego półrocza oznacza to obniżenie opłaty za przelew w kwocie do 1,00 mln zł z 40,00 zł do 30,00 zł i istotne podniesienie (ponad 400,00%) opłaty za przelew w kwocie równej lub wyższej niż 1,00 mln zł z 7,00 zł do 30,00 zł.
- Zrezygnowano z maksymalnej procentowej części opłaty za wpłaty gotówkowe dokonywane przez klienta nieposiadającego rachunku w banku, przekazującego środki na rachunek w innym banku, która wynosiła 1,00 %. Opłata ta wynosi 10,00 zł i wielkość ta została określona tylko kwotowo, została utrzymana na dotychczasowym poziomie.

Bank wprowadził nową formę płatności, tj. przelewy natychmiastowe w systemie Express Eliksir, których cena uzależniona jest od kanału realizacji i wynosi:

- 7,00 zł – dla przelewu realizowanego w serwisie internetowym lub mobilnym
- 15,00 zł – dla przelewu realizowanego w serwisie telefonicznym lub w oddziale banku.

Zmiana w zakresie oferty rachunku płatniczego spowodowała również zmianę oferty kart płatniczych wydawanych do rachunku. Do rachunku Konto dla Ciebie wydawane są do wyboru przez klienta MasterCard Debit Standard Wielowalutowa lub Visa Debit Wielowalutowa. Nowością kart debetowych dołączonych do analizowanego rachunku płatniczego jest ich wielowalutowość. Karta rozpoznaje walutę i pobiera środki z rachunku walutowego prowadzonego w EUR, USD i GBP. Opłata za prowadzenie rachunków walutowych dla posiadacza Konta dla Ciebie wynosi 1,00 zł miesięcznie. Ponadto w stosunku do karty debetowej (złotówkowej) analizowanej w drugim półroczu 2017 r. zmiany polegają na:

- podwyższeniu opłat dotyczących użytkownika karty i transakcji dokonywanych kartą,
- zmianie charakteru opłat związanych z kartą, z opłat stałych na opłaty o charakterze warunkowym.

Karty MasterCard Debit Standard Wielowalutowa lub Visa Debit Wielowalutowa charakteryzują się następującymi opłatami (opłaty są jednakowe dla obydwu kart):

- opłata za wznowienie karty po upływie terminu jej ważności wynosi 10,00 zł,
- miesięczna opłata za użytkowanie karty wynosi 9,00 zł i wzrosła ponad 130% tj. o 5,10 zł (opłata poprzednio wynosiła 3,90 zł). Należy jednak podkreślić, iż opłata ta przy poprzedniej karcie miała charakter stały, aktualnie ma charakter warunkowy. Można jej uniknąć realizując warunek taki sam, jak warunek uprawniający do zwolnienia z miesięcznej opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego, tj. zapewniając w poprzednim miesiącu wpływ na rachunek na kwotę w wysokości 1.000,00 zł oraz dokonując co najmniej jednej transakcji bezgotówkowej kartą debetową wydaną przez bank lub transakcji bezgotówkowej przy użyciu kodu BLIK. Dodatkowo warunek ten uprawnia do darmowych wypłat w obcych bankomatach w kraju,
- opłata za wypłatę gotówki we własnych bankomatach lub we wskazanych przez bank sieciach bankomatów pozostała na dotychczasowym poziomie i wynosi 0,00 zł,
- opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych banków w kraju pozostała na niezmiennym poziomie i wynosi 5,00 zł. O ile w ubiegłym półroczu można jej było uniknąć wykupując abonament miesięczny uprawniający do bezprowizyjnych wypłat gotówki ze wszystkich bankomatów w kraju w cenie 6,00 zł miesięcznie, o tyle w analizowanym półroczu wypłaty te są darmowe po wykupieniu ww. abonamentu

lub po spełnieniu warunku uprawniającego do bezprowizyjnych wypłat. Aktualnie cena abonamentu wynosi 7,00 zł (wzrosła o 1,00 zł). Warunek uprawniający do bezprowizyjnych wypłat jest analogiczny jak warunek dotyczący miesięcznej opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego i miesięcznej opłaty za użytkowanie karty debetowej.

- Opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych banków za granicą wynosi 10,00 zł i wzrosła o 100%, tj. o 5,00 zł (opłata poprzednio wynosiła 5,00 zł). W ubiegłym półroczu była to opłata stała, bez możliwości jej uniknięcia. Aktualnie, wykupienie abonamentu w cenie 7,00 zł miesięcznie uprawnia do bezprowizyjnych wypłat gotówki ze wszystkich bankomatów za granicą.
- Prowizja za przewalutowanie kwoty transakcji do waluty rachunku (płatna od kwoty transakcji) wynosi 4,00% i wzrosła o 1,00 p. p. (wynosiła 3,00%).

2.3. BGŻ BNP Paribas S.A.

W pierwszym półroczu 2018 r. w odniesieniu do analizowanego Konta Optymalnego miała miejsce jedna zmiana. Bank podniósł opłatę za usługę Płać kartą i wypłacaj, zwaną inaczej cash backiem o 100%, tj. z 0,50 zł do 1,00 zł. Nowa stawka obowiązuje od 22 czerwca 2018 r.

3. Wysokość opłat i prowizji pobieranych za podstawowe usługi płatnicze

Dla potrzeb niniejszego opracowania, na podstawie ogólnie dostępnych informacji zostały zebrane dane o wysokości podstawowych rodzajów prowizji i opłat bankowych za prowadzenie standardowego rachunku płatniczego wraz z podstawowymi usługami płatniczymi, takimi jak: wpłata gotówkowa, polecenie przelewu, polecenie przelewu natychmiastowego, polecenie przelewu SORBNET, polecenie zapłaty i zlecenie stałe. Opłaty za realizację polecenia przelewu i przelewu natychmiastowego uwzględniają rodzaje kanałów realizacji usługi (oddział, telefon i Internet) a w przypadku opłaty za polecenie przelewu SORBNET uwzględniony został - stosowany przez banki - podział na przelew SORBNET do kwoty 1 mln zł i przelew SORBNET w kwocie równej lub wyższej niż 1 mln zł. Prezentowane w tym rozdziale średnie ceny usług płatniczych są średnimi arytmetycznymi wyliczonymi na podstawie opłat w poszczególnych bankach.

Szczegółowe informacje na temat opłat w złotych stosowanych przez polskie banki za prowadzenie rachunku płatniczego i usług z nim powiązanych w czerwcu 2018 r. prezentują Załącznik nr 1 i Załącznik nr 3.

Wyniki analizy opłat i prowizji związanych z rozliczeniami pieniężnymi w ramach rachunku płatniczego przedstawiają się następująco:

3.1. Opłata za prowadzenie rachunku płatniczego

Średnia miesięczna opłata za prowadzenie standardowego rachunku płatniczego dla osób fizycznych wyniosła 5,16 zł i w stosunku do grudnia 2017 r. wzrosła o 0,13 zł, tj. o 2,58% (opłata poprzednio wynosiła 5,03 zł). Opłata ta przy założeniu, że zostały spełnione warunki uprawniające w dużej mierze do zwolnienia z niej wyniosła w pierwszym półroczu 2018 r. 1,75 zł.

O wzroście średniej miesięcznej opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego zdecydowały podwyżki w dwóch bankach: w Credit Agricole Banku Polska S.A. i Banku Polska Kasa Opieki S.A.

- Credit Agricole Bank Polska S.A. – miesięczna opłata za prowadzenie Konta dla Ciebie, które zastąpiło dotychczas analizowane Konto PROSTOoszczędzające, wzrosła z 4,90 zł do 7,00 zł (opłata ma charakter warunkowy).
- Bank Polska Kasa Opieki S.A. – miesięczna opłata za prowadzenie KONTA PRZEKORZYSTTNEGO, które zastąpiło Eurokonto Aktywne wzrosła z 5,99 zł do 6,00 zł (opłata ma charakter warunkowy).

We wszystkich badanych bankach opłata za obsługę rachunku płatniczego pobierana jest w cyklu miesięcznym i mieści się w przedziale od 0,00 zł do 15,00 zł.

- W pięciu bankach opłata za prowadzenie rachunku płatniczego wynosi 0,00 zł i jest bezwarunkowa (Santander Bank Polska S.A., mBank S.A., Bank Ochrony Środowiska S.A., Bank BGŻ BNP Paribas S.A. i Raiffeisen Bank Polska S.A.). W stosunku do poprzedniego półrocza liczba banków w tej grupie nie zmieniła się.
- W trzech bankach opłata wynosi od 3,80 zł do 12,00 zł (Krakowski Bank Spółdzielczy, ING Bank Śląski S.A. i Deutsche Bank Polska S.A.). W stosunku do poprzedniego półrocza liczba banków z taką opcją opłaty za rachunek płatniczy zmalała z pięciu do trzech. Z grupy wyłączone zostały Credit Agricole Bank Polska S.A. i Bank Polska Kasa Opieki S.A.
- W dziewięciu pozostałych analizowanych bankach opłata mieści się w przedziale od 0,00 zł do 15,00 zł i ma charakter warunkowy. Spełnienie warunków uprawnia do zwolnienia z tej opłaty. W dwóch bankach warunki dotyczą zapewnienia miesięcznych wpływów na rachunek (Bank Handlowy w Warszawie S.A. i Alior Bank S.A.), w jednym banku warunek dotyczy posiadania karty debetowej (Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polska S.A.), w jednym banku warunek dotyczy wartości transakcji bezgotówkowych dokonanych kartą debetową (Bank Pocztowy S.A.), w jednym banku warunek dotyczy liczby transakcji bezgotówkowych dokonanych kartą debetową (Getin Noble Bank S.A.), a w czterech kolejnych są to warunki mieszane (Bank Millennium S.A. i Euro Bank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A. i Bank Polska Kasa Opieki S.A.). W stosunku do poprzedniego półrocza liczba banków w tej grupie zwiększyła się o dwa banki, tj. Credit Agricole Bank Polska S.A. i Bank Polska Kasa Opieki S.A.

Treść warunków zwalniających z miesięcznej opłaty za prowadzenie rachunku płatniczego podana jest w Załączniku nr 1 w przypisach pod tabelami.

3.2. Opłata za realizację polecenia przelewu w oddziale

Średnia opłata za realizację polecenia przelewu w oddziale w czerwcu 2018 r. wyniosła 7,88 zł i w stosunku do grudnia 2017 r. wzrosła o 0,36 zł (opłata poprzednio wynosiła 7,52 zł). Polecenie przelewu realizowane w oddziale wzrosło w dwóch bankach:

- Banku Polska Kasa Opieki S.A. z 4,99 zł do 10,00 zł,
- Credit Agricole Banku Polska S.A. z 8,90 zł do 10,00 zł.

Opłata za realizację przelewu w oddziale obowiązuje we wszystkich siedemnastu analizowanych bankach i waha się w przedziale od 2,50 zł do 20,00 zł. Pobieranie tej opłaty w każdym banku i jej faktyczna wielkość stanowiła element polityki cenowej banków, który w dużej mierze ma na celu zniechęcenie klientów do wykonywania przelewów papierowych na rzecz korzystania z nowoczesnych kanałów dystrybucji usług płatniczych, pozwalających na zdalne wykonywanie transakcji.

3.3. Opłata za realizację polecenia przelewu za pośrednictwem usługi bankowości telefonicznej

Średnia opłata za realizację polecenia przelewu przez telefon w czerwcu 2018 r. wyniosła 4,70 zł i w stosunku do grudnia 2017 r. wzrosła o 0,41 zł (opłata poprzednio wynosiła 4,29 zł). Wzrost wynika z podniesienia opłaty za tę usługę w dwóch bankach, tj. w:

- Banku Polska Kasa Opieki S.A. z 2,00 zł do 4,00 zł,
- Credit Agricole Banku Polska S.A. z 5,90 zł do 10,00 zł.

Opłata za realizację przelewu przez telefon obowiązuje w trzynastu na siedemnaście analizowanych banków i utrzymuje się w przedziale od 0,00 zł do 20,00 zł.

Opłaty tej nie ponoszą klienci Santander Bank Polska S.A.

Klienci mBanku S.A. mogą wykonać przelew telefoniczny tylko w automatycznym serwisie telefonicznym, nie mają możliwości zlecenia takiego przelewu u konsultanta w serwisie telefonicznym. Przelewy realizowane przez automatyczny serwis telefoniczny z założenia są zwolnione z opłaty, natomiast przelewy z udziałem operatora są płatne.

Z usługi polecenia przelewu przez telefon nie mogą skorzystać posiadacze rachunków standardowych w Krakowskim Banku Spółdzielczym i Euro Banku S.A.

3.4. Opłata za realizację polecenia przelewu za pośrednictwem usługi bankowości elektronicznej (Internet)

Średnia opłata za realizację polecenia przelewu za pośrednictwem Internetu w czerwcu 2018 r. wyniosła 7 gr. i uległa obniżeniu w stosunku do poprzedniego półrocza o 3 gr. (opłata poprzednio wynosiła 10 groszy). Ten spadek wynika z obniżenia opłaty za tę usługę w jednym banku, tj. w:

- Banku Polska Kasa Opieki S.A. z 0,50 zł do 0,00 zł.

W zdecydowanej większości, tj. w czternastu na siedemnaście analizowanych banków, realizacja przelewu przez Internet odbywa się za darmo.

Natomiast opłatę za tę usługę ponoszą klienci dwóch banków, tj. Deutsche Banku Polska S.A. (50 zł) i Krakowskiego Banku Spółdzielczego (0,60 zł).

Usługa ta jest niedostępna dla posiadaczy rachunku Standard w Euro Banku S.A.

W stosunku do poprzedniego półrocza liczba banków z zerową opłatą za tę usługę zwiększyła się o jeden bank (Bank Polska Kasa Opieki S.A.).

3.5. Opłata za realizację przelewu natychmiastowego

W analizowanym półroczu usługę przelewu natychmiastowego dla klientów indywidualnych wprowadził jeden bank tj.:

- Credit Agricole Bank Polska S.A. Przelew natychmiastowy realizowany w systemie bankowości internetowej kosztuje 7,00 zł, a w systemie bankowości telefonicznej i w oddziale kosztuje 15,00 zł.

Przelew natychmiastowy można zrealizować, korzystając z kanałów zdalnych (Internet i bankowość telefoniczna) lub bezpośrednio w oddziale.

W pięciu bankach spośród analizowanych jest on dostępny we wszystkich trzech kanałach (w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polska S.A., Banku Handlowym w Warszawie S.A., Alior Banku S.A., mBanku S.A. i Credit Agricole Bank Polska S.A.), a w pozostałych dostępność jest ograniczona do jednego lub dwóch kanałów. Wykonanie przelewu natychmiastowego wiąże się z dodatkowymi opłatami i podobnie jak w przypadku przelewu tradycyjnego najtańszym kanałem jest Internet.

3.5.1. Średnia opłata za przelew natychmiastowy realizowany w oddziale

Przelew natychmiastowy realizowany w placówce banku kosztował średnio 12,50 zł, opłata pobierana przez poszczególne banki zawiera się w przedziale od 5,00 zł do 30,00 zł. W stosunku do ubiegłego półrocza cena tej usługi wzrosła o 0,36 zł (przelew średnio kosztował 12,14 zł). Wzrost ceny wynika z wprowadzenia tej usługi w:

- Credit Agricole Banku Polska S.A. z opłatą w wysokości 15,00 zł.

Usługa ta dostępna jest obecnie w ośmiu bankach: w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polska S.A., Banku Handlowym w Warszawie S.A., ING Banku Śląskim S.A., mBanku S.A., Deutsche Banku Polska S.A., Krakowskim Banku Spółdzielczym, Alior Banku S.A. i Credit Agricole Banku Polska S.A.

3.5.2. Średnia opłata za przelew natychmiastowy realizowany za pośrednictwem usługi bankowości telefonicznej

Przelew natychmiastowy realizowany za pośrednictwem usługi bankowości telefonicznej kosztował średnio 12,00 zł. Opłata pobierana przez poszczególne banki waha się w przedziale od 5,00 zł do 30,00 zł. W stosunku do ubiegłego półrocza cena tej usługi wzrosła o 0,61 zł (przelew średnio kosztował 11,39 zł). Wzrost ceny wynika z wprowadzenia tej usługi w:

- Credit Agricole Banku Polska S.A. z opłatą w wysokości 15,00 zł.

Usługa dostępna jest teraz w sześciu bankach, tj. w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polska S.A., Banku Handlowym w Warszawie S.A., mBanku S.A., Banku Pocztowym S.A., Alior Banku S.A. i Credit Agricole Banku Polska S.A.

3.5.3. Średnia opłata za przelew natychmiastowy realizowany za pośrednictwem usługi bankowości elektronicznej (Internet)

Przelew natychmiastowy realizowany w serwisie internetowym kosztował średnio 6,20 zł, jego cena utrzymuje się w przedziale od 15,00 zł do 5,00 zł. W stosunku do poprzedniego półrocza był to wzrost o 0,09 zł (przelew średnio kosztował 6,11 zł) i wynikał on z wprowadzenia tej usługi przez:

- Credit Agricole Bank Polska S.A. z opłatą w wysokości 7,00 zł.

Usługa dostępna jest teraz w dziesięciu bankach: w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polska S.A., Banku Handlowym w Warszawie S.A., ING Banku Śląskim S.A., Santander Bank Polska S.A., mBanku S.A. Banku Millennium S.A., Banku Pocztowym S.A., Banku BGŻ BNP Paribas S.A., Alior Banku S.A. i Credit Agricole Banku Polska S.A.

3.6. Opłata za realizację przelewu SORBNET2

W ramach systemu płatności SORBNET2 banki mogą realizować wysokokwotowe zlecenia klientów. Możliwość realizacji wysokokwotowych zleceń osób fizycznych w ramach tego systemu znajduje odzwierciedlenie w wysokości opłat za tę usługę. Opłaty są wyższe dla przelewów w kwotach poniżej 1.000.000,00 zł i niższe dla przelewów w kwotach równych lub wyższych od 1.000.000,00 zł, co wynika po części z wyższych opłat za zlecenia niskokwotowe niż wysokokwotowe w samym systemie SORBNET2 wobec banków.

Usługa jest dostępna w szesnastu na siedemnaście analizowanych banków.

Z usługi tej nie mogą skorzystać posiadacze standardowych rachunków płatniczych w Banku Millennium S.A., a dla klientów Banku Handlowego w Warszawie S.A. i Euro Banku S.A. usługa dostępna jest dla kwot równych lub wyższych od 1.000.000,00 zł.

3.6.1. Opłata za przelew SORBNET2 w kwocie poniżej 1.000.000,00 zł

Średnia opłata dla przelewów w kwocie poniżej 1.000.000,00 zł w analizowanym półroczu wyniosła 29,57 zł (waha się w przedziale od 4,99 zł do 44,00 zł). W stosunku do poprzedniego półrocza opłata uległa obniżeniu o 0,43 zł (wynosiła średnio 30,00 zł) i wynikało to z faktu:

- obniżenia opłaty za tę usługę w Credit Agricola Banku S.A. z 40,00 zł do 30,00 zł.

3.6.2. Opłata za przelew SORBNET2 w kwocie równej lub wyższej od 1.000.000,00 zł

Średnia opłata dla przelewów w kwocie równej lub wyższej od 1.000.000,00 zł w analizowanym półroczu wyniosła 20,00 zł (waha się w przedziale od 4,99 zł do 40,00 zł). W stosunku do poprzedniego półrocza opłata wzrosła o 1,44 zł (wynosiła średnio 18,56) na skutek:

- podniesienia opłaty za tę usługę w Credit Agricola Banku S.A. z 7,00 zł do 30,00 zł.

3.7. Opłata za realizację polecenia zapłaty

Średnia opłata za realizację polecenia zapłaty według stanu na koniec czerwca 2018 r. wyniosła 25 gr. i utrzymała się na poziomie grudnia 2017 r. Większość analizowanych banków nie pobierała w pierwszym półroczu 2018 r. opłaty za realizację polecenia zapłaty. Natomiast spośród analizowanych tylko dwa banki pobierają taką opłatę tj.:

- Krakowski Bank Spółdzielczy (3,00 zł) i Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polska S.A. (1,00 zł).

Z usługi tej nie korzystają posiadacze rachunku Standard w Euro Banku S.A. z uwagi na jej brak w ofercie banku.

3.8. Opłata za realizację zlecenia stałego

Średnia opłata za realizację zlecenia stałego w czerwcu 2018 r. wyniosła 0,56 zł i pozostała na poziomie z grudnia 2017 r. Większość analizowanych banków nie pobierała w czerwcu 2018 r. opłaty za realizację zlecenia stałego.

- Opłatę taką ponoszą klienci pięciu z siedemnastu analizowanych banków, tj. Euro Banku S.A. (5,00 zł), Krakowskiego Banku Spółdzielczego (2,50 zł), Banku Polska Kasa Opieki S.A. (1,00 zł), Banku Ochrony Środowiska S.A. (0,50 zł) i Santander Banku Polska S.A. (0,50 zł).

3.9. Opłata za realizację w oddziale banku wpłaty gotówkowej na rachunek płatniczy w innym banku

Średnia opłata za realizację w oddziale banku wpłaty gotówkowej na rachunek płatniczy w innym banku w analizowanym półroczu wyniosła min. 14,12 zł, maks. 0,84% kwoty wpłaty. W stosunku do grudnia 2017 r. opłata minimalna uległa obniżeniu o 1,43 zł (opłata wynosiła poprzednio 15,55 zł), natomiast stawka procentowa utrzymała się w zasadzie na niezmiennym poziomie. Obniżenie średniej opłaty wynika z jej obniżenia w:

- Banku Polska Kasa Opieki S.A. z 25,00 zł do 9,00 zł, maksymalna stawka procentowa pozostała na niezmiennym poziomie, tj. 1,00%.

W Credit Agricole Banku Polska S.A. opłata złotowa pozostała na tym samym poziomie, tj. 10,00 zł, natomiast bank odstąpił od maksymalnej stawki procentowej, która dotychczas wynosiła 1,00%.

Obecnie w grupie siedemnastu analizowanych banków usługę taką proponuje jedenaście banków: Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polska S.A., Santander Bank Polska S.A., Bank Millennium S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A., Bank Poczty S.A., Bank Ochrony Środowiska S.A., Krakowski Bank Spółdzielczy, Alior Bank S.A., Credit Agricole Bank Polska S.A., Euro Bank S.A. i Getin Noble Bank S.A.

Usługa nie jest dostępna w Banku Handlowym w Warszawie S.A., ING Banku Śląskim S.A., mBanku S.A., Deutsche Banku Polska S.A., Banku BGŻ BNP Paribas S.A. i Raiffeisen Banku Polska S.A.

3.10. Opłata za realizację w instytucjach innych niż banki wpłaty gotówkowej na rachunek płatniczy w banku

Wpłata gotówkowa na rachunek płatniczy w banku jest formą rozliczeń pieniężnych niewymagającą posiadania rachunku płatniczego przez płatnika. Płatnik może zrealizować swoje zobowiązanie, wpłacając na rachunek płatniczy odbiorcy gotówkę w różnych instytucjach, takich jak banki, Poczta Polska czy też inne firmy zajmujące się pośrednictwem w takich wpłatach. Za usługę pobierana jest prowizja, a jej wysokość kształtuje się różnie, w zależności od cennika stosowanego przez te podmioty, jak również i rodzaju odbiorcy.

3.10.1. Poczta Polska S.A.

W pierwszym półroczu 2018 r. Poczta Polska w swoich placówkach udostępniła nową usługę finansową pod nazwą „Wpłata Ekspres”, która umożliwia dokonanie wpłaty na rachunek bankowy w trybie natychmiastowym. Usługa świadczona jest w systemie BlueCash. Maksymalna kwota wpłaty wynosi 5.000,00 zł. Opłaty za nową usługę kształtują się następująco:

- 7,00 zł przy kwocie wpłaty w wysokości do 600,00 zł
- 1,2% od kwoty wpłaty w wysokości od 600,01 zł do 5.000,00 zł.

Opłaty za wpłaty o charakterze standardowym na rachunki bankowe realizowane w placówkach Poczty Polskiej S.A. nie uległy zmianie i na koniec analizowanego półrocza kształtują się następująco:

- wpłaty STANDARD – 3,40 zł przy kwocie wpłaty w wysokości do 600,00 zł oraz 0,6% od kwoty wpłaty w wysokości powyżej 600,00 zł,
- wpłaty STANDARD PRIORYTET – 3,50 zł przy kwocie wpłaty w wysokości do 600,00 zł oraz 0,6% od kwoty wpłaty w wysokości powyżej 600,00 zł,
- wpłaty na rzecz:
 - Krajowej Administracji Skarbowej – 10,00 zł,
 - jednostek samorządu terytorialnego – 3,40 zł przy kwocie wpłaty w wysokości do 600,00 zł oraz 0,6% od kwoty wpłaty w wysokości powyżej 600,00 zł.

3.10.2. Pośrednicy finansowi

W Polsce funkcjonują podmioty będące instytucjami płatniczymi lub biurami usług płatniczych, zwane dalej „pośrednikami finansowymi”, które w ramach prowadzonej działalności gospodarczej przyjmują od osób fizycznych wpłaty gotówkowe na rachunki bankowe. Najczęściej są to opłaty za rachunki masowe na rzecz firm telekomunikacyjnych, zakładów energetycznych, gazowni, telewizji kablowych itp., regulowane w cyklu miesięcznym. Dla celów tego materiału przedstawiono trzy najbardziej reprezentatywne podmioty, w których można dokonać opłaty comiesięcznych rachunków za prąd, gaz, czynsz, telefon itp.:

- Wygodne rachunki – jest to sieć punktów nadzorowana przez Bank Polska Kasa Opieki S.A., w ramach której klienci mogą dokonywać wpłat gotówkowych i opłacać rachunki w centrach handlowych. Rozwiązanie opiera się na technologii

wykorzystującej kody kreskowe umieszczone na formularzach rachunków, zawierające informacje niezbędne do przeprowadzenia transakcji. Prowizja w sieci Wygodne Rachunki nie przekracza kwoty 1,99 zł za przyjętą płatność i nie uległa zmianie w stosunku do poprzedniego półrocza.

- Drobne Rachunki – są to płatności dostępne w sieci sklepów „Żabka”. Usługa od 25 kwietnia 2018 r. świadczona jest przez instytucję płatniczą Billbird S.A., a rozliczenia dokonywane są za pośrednictwem mBanku S.A i ING Banku Śląskiego S.A. Płatność za realizację rachunku może być dokonana w formie gotówkowej lub za pomocą karty płatniczej. W analizowanym półroczu prowizja za każdy opłacany rachunek wynosi 1,99 zł a przy rachunkach o wartości powyżej 1.000,00 zł, poza ww. prowizją pobierana jest dodatkowa opłata transakcyjna w wysokości 0,3% od wartości wpłaty. Dotychczas prowizja wynosiła 1,89 zł za każdy rachunek do 500,00 zł i 0,4% za każdy rachunek powyżej 500,00 zł.
- Moje Płatności – zastąpiły dotychczasowy podmiot Moje Rachunki. Oprócz zmiany nazwy warunki cenowe i zakres oferty pozostały na niezmiennym poziomie. Usługa dla tego podmiotu świadczona jest przez instytucję płatniczą Billbird S.A., rozliczenia dokonywane są poprzez mBank S.A. i ING Bank Śląski S.A. Prowizje za realizację rachunków są zróżnicowane w zależności od rodzaju opłacanej usługi (telefon, gaz, telewizja itp.), a także rodzaju odbiorcy płatności i wahają się średnio w przedziale od 0,99 zł do 1,99 zł. Przy rachunkach o wartości powyżej 1.000,00 zł, poza prowizją ustaloną dla poszczególnych odbiorców, pobierana jest dodatkowa opłata transakcyjna w wysokości 0,3% od wartości wpłaty. Dodatkowa opłata nie dotyczy wybranych odbiorców (Netia, WIK Opole, 4 Life Direct, PAH, WOŚP, Sferia oraz Fortum).

4. Wysokość opłat i prowizji związanych z obsługą kart debetowych

Przedmiotem niniejszej analizy jest również wysokość opłat i prowizji związanych z wydaniem i obsługą kart debetowych dołączanych do analizowanych standardowych rachunków płatniczych. Opłaty te dotyczą w szczególności: wydania/ wznowienia i użytkowania karty debetowej, wypłaty gotówki z użyciem karty debetowej w bankomatach (własnych, innych sieci w kraju i za granicą), prowizji za przewalutowanie operacji oraz usługi cash back.

Podstawowe opłaty związane z użytkowaniem karty debetowej kształtują się następująco:

4.1. Opłata za wydanie karty

Aktualnie żaden bank nie pobiera opłaty za wydanie karty debetowej do standardowego rachunku płatniczego.

4.2. Opłata za wznowienie karty

W analizowanym półroczu opłatę za wznowienie karty debetowej wprowadził Credit Agricole Bank Polska. S.A. Aktualnie opłatę taką pobierają dwa banki:

- Santander Bank Polska S.A. w wysokości 15,00 zł
- Credit Agricole Bank Polska S.A. w wysokości 10,00 zł.

4.3. Opłata za użytkowanie karty

Średnia miesięczna opłata za użytkowanie karty debetowej w czerwcu 2018 r. wyniosła 4,78 zł i w stosunku do poprzedniego półrocza uległa podwyższeniu o 0,24 zł, tj. o 5,29% (opłata poprzednio wynosiła 4,54 zł). Średnia miesięczna opłata za użytkowanie karty debetowej

w pierwszym półroczu 2018 r. po uwzględnieniu (w przypadku niektórych banków) warunków zwalniających z tej opłaty wyniosła 0,96 zł.

Na wzrost średniej miesięcznej opłaty za użytkowanie karty debetowej miała wpływ zmiana cenowa wprowadzona przez:

- Credit Agricole Bank Polska S.A., w którym miesięczna opłata za użytkowanie kart debetowych MC Debit Standard Wielowalutowa lub VISA Debit Wielowalutowa

wydawanych do rachunku Konto dla Ciebie wynosi 9,00 zł, podczas, gdy analizowana w poprzednim półroczu karta Visa debit kosztowała 3,90 zł.

W analizowanym półroczu również w:

- Banku Polska Kasa Opieki S.A miała miejsce zmiana cenowa, ale polegała ona na obniżeniu opłaty. Miesięczna opłata za użytkowanie karty debetowej Mastercard Debit FX wydawanej do KONTA PRZEKORZYSTNEGO obecnie wynosi 3,00 zł. Natomiast analizowana w ubiegłym półroczu karta debetowa kosztowała 3,98 zł.

Wysokość miesięcznej opłaty za użytkowanie karty debetowej wydanej do analizowanych rachunków płatniczych wahała się w poszczególnych bankach w przedziale od 0,00 zł do 10,00 zł.

Opłata za użytkowanie karty ma charakter opłaty miesięcznej i w zdecydowanej większości banków warunkowej. Głównym kryterium zwolnienia z miesięcznej opłaty za użytkowanie karty jest dokonanie/ rozliczenie kartą w ciągu miesiąca transakcji o określonej wartości. Kolejnym kryterium jest liczba transakcji bezgotówkowych wykonanych kartą lub wariant mieszany.

Spośród siedemnastu analizowanych banków:

- w dziesięciu bankach miesięczna opłata za użytkowanie karty wynosiła 0,00 zł i była warunkowa:
 - w pięciu bankach warunek dotyczył wartości transakcji bezgotówkowych wykonanych kartą debetową, wymagana wartość transakcji mieściła się w przedziale od 100,00 zł do 700,00 zł (w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polska S.A., ING Banku Śląskim S.A., Deutsche Banku Polska S.A., Banku Ochrony Środowiska S.A. i Alior Banku S.A.),
 - w dwóch bankach warunek dotyczył liczby transakcji bezgotówkowych wykonanych kartą debetową, wymagana liczba transakcji wynosiła odpowiednio od jednej do pięciu transakcji (w mBanku S.A. i Raiffeisen Banku Polska S.A.),
 - w trzech bankach warunek ten miał charakter mieszany, wymagana była co najmniej jedna płatność bezgotówkowa kartą wydaną do rachunku oraz łączne wpływy zewnętrzne na ten rachunek w przedziale od 500,00 zł do 1.000,00 zł (w Banku Millennium S.A., Credit Agricole Banku Polska S.A. i Banku Polska Kasa Opieki S.A.). Do grupy tej dołączyły dwa banki: Credit Agricole Bank Polska S.A. i Bank Polska Kasa Opieki S.A.

- W dwóch bankach miesięczna opłata za użytkowanie karty wynosiła 0,00 zł i była bezwarunkowa, tj. w Banku Pocztowym S.A. i Banku BGŻ BNP Paribas S.A.
- W czterech bankach miesięczna opłata za użytkowanie karty wynosiła od 3,00 zł do 9,00 zł i była stała oraz bezwarunkowa (w Banku Handlowym w Warszawie S.A. - 8,00 zł, Krakowskim Banku Spółdzielczym - 3,50 zł, Euro Banku S.A. - 4,90 zł i Raiffeisen Banku Polska S.A. - 6,00 zł dla MasterCard Debit).
- W Santander Bank Polska S.A. miesięczna opłata za użytkowanie karty może mieć dwojaki charakter tj. charakter opłaty stałej i bezwarunkowej (3,00 zł) lub opłaty warunkowej (5,00 zł), a warunkami zwalniającymi z opłat jest liczba transakcji bezgotówkowych w miesiącu dokonanych kartą debetową (min. 5 transakcji) lub wartość transakcji bezgotówkowych w miesiącu dokonanych kartą debetową (min. 500,00 zł).

4.4. Opłata za wypłatę gotówki z użyciem karty debetowej w bankomatach własnych i wskazanych przez bank sieciach bankomatów

Średnia opłata za wypłatę gotówki z użyciem karty debetowej wydanej do rachunku płatniczego w bankomatach własnych i wskazanych przez bank sieciach bankomatów wyniosła 19 gr. i utrzymała się na dotychczasowym poziomie. Opłatę taką, spośród analizowanych, pobierają dwa banki tj.:

- mBank S.A. – opłata wynosi 1,30 zł za wypłaty gotówki poniżej 100,00 zł we własnych bankomatach oraz bankomatach sieci Euronet, Planet Cash i Santander Bank Polska S.A. Z opłaty tej nie zwalnia wykupienie abonamentu „Wypłaty ze wszystkich bankomatów” z opłatą miesięczną w wysokości 5,00 zł.
- Bank Poczty S.A. – opłata wynosi 2,00 zł. W sieci Planet Cash opłata do 31.12.2018 r. wynosi 0,00 zł. Opłaty tej można uniknąć wykupując abonament na bezprowizyjne wypłaty gotówki ze wszystkich bankomatów w kraju i za granicą, który kosztuje 5,00 zł miesięcznie.

4.5. Opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych banków w kraju

Średnia minimalna stawka w złotych i średnia stawka maksymalna liczona procentem od wypłacanej kwoty w czerwcu 2018 r. wynosiły odpowiednio 3,87 zł i 2,40%. Stawki te w stosunku do grudnia 2017 r. uległy obniżeniu odpowiednio o 0,06 zł i 0,40 p. p. z uwagi na obniżenie tej opłaty przez Bank Polska Kasa Opieki S.A.

- Bank Polska Kasa Opieki S.A. obniżył ww. opłatę z min. 6,00 zł max. 4,00% do min. 5,00 zł max. 2,00 % i nadał jej charakter warunkowy. Bank nie pobiera opłaty za

pierwsze dwie transakcje wypłaty gotówki z obcych bankomatów w kraju w przypadku zapewnienia wpływu na rachunek płatniczy w poprzednim miesiącu jednorazowo na kwotę minimum 500,00 zł oraz dokonania minimum jednej transakcji bezgotówkowej kartą debetową wydaną do rachunku przez bank lub PeoPay.

W grupie siedemnastu analizowanych banków:

- w czterech bankach opłata za wypłatę w obcych bankomatach w kraju wynosiła 0,00 zł i miała charakter bezwarunkowy (w ING Banku Śląskim S.A., Getin Noble Banku S.A., Banku Ochrony Środowiska S.A., Raiffeisen Banku Polska S.A. dla karty MC Debit),
- w pięciu bankach opłata za wypłatę w obcych bankomatach w kraju wynosiła 0,00 zł, i była możliwa pod pewnymi warunkami lub po wykupieniu tzw. abonamentu (w Banku Millennium S.A., Banku Pocztowym S.A., Credit Agricole Banku Polska S.A., Santander Bank Polska S.A. i Banku Polska Kasa Opieki S.A.). Do grupy tej w porównaniu do drugiego półrocza 2017 r. dołączył Bank Polska Kasa Opieki S.A. Warunki uprawniające do zwolnienia z opłaty w ww. bankach są następujące:
 - w Banku Millennium S.A. – wymagane jest dokonanie i zaksięgowanie w danym miesiącu co najmniej jednej płatności bezgotówkowej kartą wydaną do rachunku płatniczego oraz wymagane są łączne miesięczne wpływy zewnętrzne na rachunek płatniczy na poziomie minimum 1.000,00 zł.
 - w Banku Polska Kasa Opieki S.A. – wymagany jest wpływ w poprzednim miesiącu jednorazowo na kwotę minimum 500,00 zł oraz dokonanie minimum jednej transakcji bezgotówkowej kartą debetową wydaną do rachunku przez bank lub PeoPay. Warunek uprawnia do dwóch darmowych pierwszych wypłat gotówki z obcych bankomatów w kraju i bezlimitowanej ilości wypłat gotówki z bankomatów za granicą.
 - w Banku Pocztowym S.A. – wymagane jest wykupienie abonamentu „Wypłaty ze wszystkich bankomatów” za 5,00 zł miesięcznie, który uprawnia do bezprowizyjnych wypłat z bankomatów innych banków zarówno w kraju jak i za granicą.
 - w Credit Agricole Banku Polska S.A. – wymagane jest wykupienie abonamentu „Wypłaty ze wszystkich bankomatów” za 7,00 zł miesięcznie uprawniającego do darmowych wypłat ze wszystkich bankomatów w kraju i za granicą lub spełnienie warunku dotyczącego zapewnienia miesięcznych wpływów na rachunek

płatniczy w wysokości 1.000,00 zł oraz wykonania co najmniej jednej transakcji bezgotówkowej kartą wydaną do rachunku lub przy użyciu kodu BLIK. W analizowanym półroczu abonament został rozszerzony o bezprowizyjne wypłaty gotówki ze wszystkich bankomatów za granicą, podniesiona została w stosunku do drugiego półrocza 2017 r. opłata za abonament z 6,00 zł do 7,00 zł i wprowadzony został nowy warunek uprawniający do zwolnienia z opłaty.

- w Santander Bank Polska S.A. – wymagane jest wykupienie „Pakietu wypłat w bankomatach w Polsce” za 7,00 zł miesięcznie uprawniającego do darmowych wypłat ze wszystkich bankomatów w kraju.
- W ośmiu pozostałych bankach opłata za wypłaty gotówki z obcych bankomatów jest stała (w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polska S.A., Bank Handlowym w Warszawie S.A., mBanku S.A., Deutsche Banku Polska S.A., Banku BGŻ BNP Paribas S.A., Krakowskim Banku Spółdzielczym, Euro Banku S.A. i Alior Banku S.A.) Opłata waha się w przedziale od 2,50 zł do 8,00 zł.

4.6. Opłata za wypłatę gotówki w bankomatach innych banków za granicą

Średnia minimalna stawka opłaty w złotych i średnia stawka maksymalna, liczona procentem od wypłacanej kwoty, w czerwcu 2018 r. wynosiły odpowiednio 8,40 zł i 2,67%. W stosunku do grudnia 2017 r. stawka opłaty w złotych pozostała na niezmiennym poziomie a stawka procentowa uległa obniżeniu o 0,16 p. p. (wynosiła w ubiegłym półroczu 2,83%).

W analizowanym półroczu miały miejsce następujące zmiany:

- Credit Agricole Bank Polska S.A. podniósł tę opłatę z 5,00 zł do 10,00 zł, obejmując ją jednocześnie abonamentem „Wypłaty ze wszystkich bankomatów”, który uprawnia do zwolnienia z tej opłaty. Cena abonamentu w przypadku tego banku wynosi 7,00 miesięcznie.
- Bank Polska Kasa Opieki S.A. obniżył z kolei tę opłatę z min. 10,00 zł max. 4,00% do min. 5,00 zł max. 2,00% nadając jej również charakter warunkowy, tj. konieczny jest wpływ środków w poprzednim miesiącu jednorazowo na kwotę minimum 500,00 zł oraz dokonanie minimum jednej transakcji bezgotówkowej kartą debetową wydaną do rachunku przez bank lub PeoPay.

4.7. Opłata za przewalutowanie transakcji

Średnia opłata za tę usługę w czerwcu 2018 r. wyniosła 2,84% i w stosunku do grudnia 2017 r. wzrosła o 0,08 p. p. (wynosiła w ubiegłym półroczu średnio 2,76%). Ten wzrost wynika z:

- podniesienia opłaty za przewalutowanie z 3,00% do 4,00% w Credit Agricole Bank Polska S.A.

Prowizja za przewalutowanie występuje w czternastu na siedemnaście analizowanych banków i mieści się w przedziale od 0,00% do 5,90%.

W pięciu bankach (w ING Banku Śląskim S.A., Deutsche Banku Polska S.A., Euro Banku S.A., Raiffeisen Banku Polska S.A. i Alior Banku S.A.) prowizja za przewalutowanie dotyczy tylko transakcji dokonanych kartą Visa.

W Banku Pocztowym S.A. i Banku BGŻ BNP Paribas S.A. prowizja za przewalutowanie wynosi 0,00%.

4.8. Opłata za usługę cash back

Średnia opłata za tę usługę w czerwcu 2018 r. ukształtowała się na poziomie 0,37 zł i wzrosła w stosunku do grudnia 2017 r. o 0,04 zł (wynosiła w ubiegłym półroczu średnio 0,33 zł). Wzrost ten wynika z:

- podniesienia opłaty przez Bank BGŻ BNP Paribas S.A. z 0,50 zł do 1,00 zł.

Wśród siedemnastu analizowanych banków usługę cash back oferuje piętnaście banków.

Usługa jest bezpłatna w dziesięciu bankach (w Banku Handlowym w Warszawie S.A., ING Banku Śląskim S.A., mBanku S.A., Banku Pocztowym S.A., Banku Millennium S.A., Alior Banku S.A., Credit Agricole Banku Polska S.A., Euro Banku S.A., Deutsche Banku Polska S.A. i Getin Noble Banku S.A.).

Opłatę pobiera pięć banków (Santander Bank Polska S.A. - 1,50 zł, Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polska S.A. Krakowski Bank Spółdzielczy i Bank BGŻ BNP Paribas S.A. – po 1,00 zł i Bank Polska Kasa Opieki S.A. – 0,99 zł.).

Nie można z niej skorzystać w Banku Ochrony Środowiska S.A. i Raiffeisen Banku Polska S.A.

Limity wypłat w ramach tej usługi wynoszą: dla kart z logo MasterCard 500,00 zł, a dla kart z logo Visa 300,00 zł.

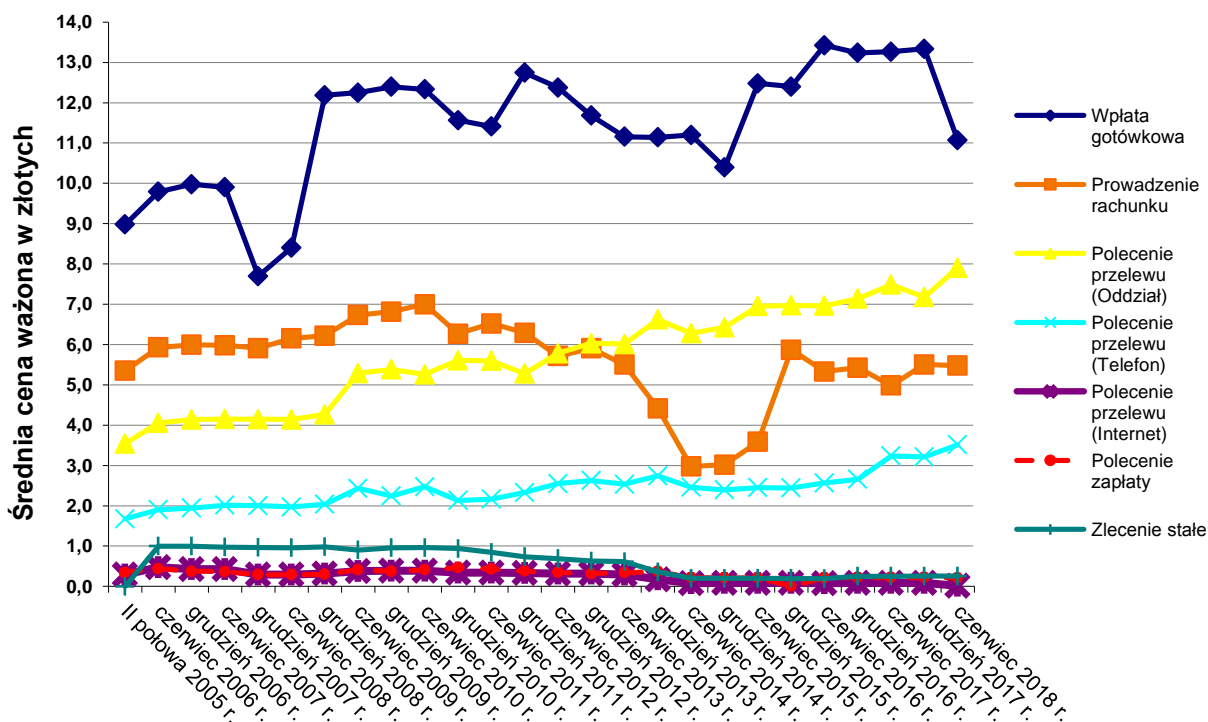
Szczegółowe informacje nt. opłat w złotych stosowanych przez polskie banki w zakresie obsługi kart debetowych w czerwcu 2018 r. prezentuje Załącznik nr 2.

5. Tendencje w zakresie zmian średnich cen ważonych poszczególnych badanych usług płatniczych w okresie od 2005 r. do czerwca 2018 r.

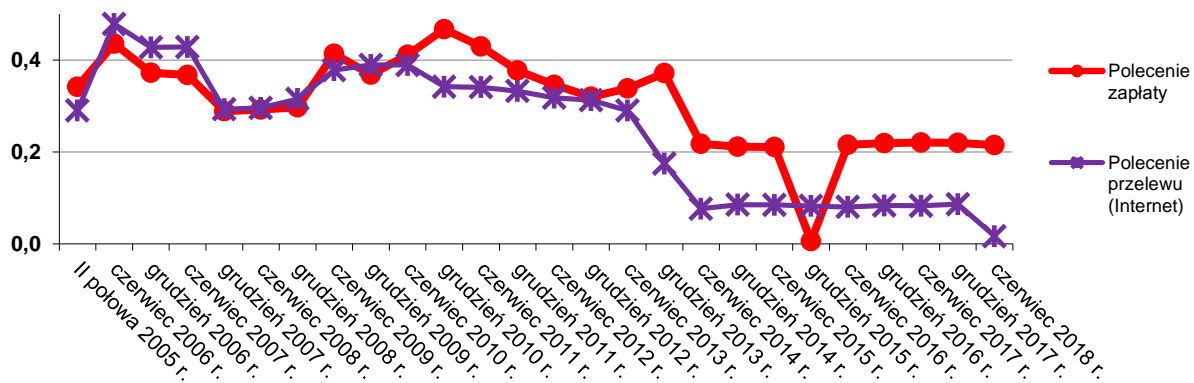
Porównanie średnich cen ważonych poszczególnych badanych usług płatniczych w okresie od drugiej połowy 2005 r., tj. od momentu rozpoczęcia analiz ww. cen przez DSP, do czerwca 2018 r. prezentuje wykres nr 1. Zastosowano w nim średnią ważoną, gdzie tzw. wagą jest pozycja banku na rynku mierzona wielkością jego sumy bilansowej. Przy takim założeniu uzyskana średnia zbliża się najbardziej do cen poszczególnych usług w bankach o największym udziale w rynku. Na wykresie nr 1 widać zmiany średnich cen spowodowane decyzjami o podwyżkach lub obniżkach największych banków, podczas gdy takie same lub nawet większe ruchy cenowe dokonywane przez mniejsze banki pozostają na wykresie prawie niezauważalne.

Na przestrzeni analizowanych lat wyraźnie widoczna jest różnica między ceną najwyższą, odnoszącą się do usług opartych na obsłudze manualnej (wpłata gotówkowa i polecenie przelewu złożone w oddziale), a cenami niższymi, odnoszącymi się do usług preferowanych przez banki, tj. przelewu składanego przez Internet i polecenia zapłaty.

Wykres nr 1. Tendencje zmian średnich ważonych poszczególnych usług płatniczych w okresie od drugiej połowy 2005 r. do czerwca 2018 r.

Wykres nr 2. Tendencje zmian średnich ważonych w zakresie polecenia zapłaty i polecenia przelewu (Internet) w okresie od drugiej połowy 2005 r. do czerwca 2018 r.

Analiza poszczególnych średnich ważonych usług związanych z rachunkiem płatniczym pozwala na następujące stwierdzenia:

- Wpłata gotówkowa – średnia ważona cena minimalna wpłaty gotówkowej wyniosła w czerwcu 2017 r. 13,27 zł, w grudniu 2017 r. 13,34 zł a w czerwcu 2018 r. 11,07 zł. Spadek średniej ważonej wynika z obniżenia tej opłaty w Banku Polska Kasa Opieki S.A. z min. 25,00 zł max. 1,00% do min. 9,00 zł max. 1,00%. Średnia ta nadal pozostaje na najwyższym poziomie spośród badanych usług płatniczych i wynika z polityki

banków, zachęcających klientów do korzystania ze zdalnych kanałów obsługi i bezgotówkowych form płatności.

- Prowadzenie rachunku płatniczego – średnia ważona opłata za prowadzenie rachunku wyniosła w czerwcu 2017 r. 4,99 zł, w grudniu 2017 r. 5,50 zł a w czerwcu 2018 r. 5,48 zł. Wzrost opłaty za prowadzenie rachunku w Credit Agricole Bank Polska S.A. z 4,90 zł do 7,00 zł był wyższy niż w Banku Polska Kasa Opieki S.A. z 5,99 zł do 6,00 zł, ale z uwagi na poziom i udział sum bilansowych ww. banków w całości sumy bilansowej analizowanych banków, zmiana ta nie znalazła odzwierciedlenia w średniej ważonej dla tej usługi.
- Polecenie przelewu zlecane w oddziale – średnia ważona opłata wyniosła w czerwcu 2017 r. 7,49 zł, w grudniu 2017 r. 7,18 zł a w czerwcu 2018 r. 7,90 zł. Wzrost średniej ważonej wynika ze wzrostu opłat za tę usługę w dwóch bankach, tj. w Banku Polska Kasa Opieki S.A. z 4,99 zł do 10,00 zł i w Credit Agricole Bank Polska S.A. z 8,90 zł do 10,00 zł.
- Polecenie przelewu zlecane przez telefon – średnia cena ważona za tę usługę wyniosła w czerwcu 2017 r. 3,24 zł, w grudniu 2017 r. 3,21 zł a w czerwcu 2018 r. 3,51 zł. Wzrost średniej ważonej wynika ze wzrostu opłat za tę usługę w dwóch bankach, tj. w Banku Polska Kasa Opieki S.A. z 2,00 zł do 4,00 zł i w Credit Agricole Bank Polska S.A. z 5,90 zł do 10,00 zł.
- Polecenie przelewu zlecane przez Internet – średnia cena ważona za realizację ww. instrumentu w czerwcu i grudniu 2017 r. wynosiła 0,09 zł a w czerwcu 2018 r. 0,02 zł. Obniżenie średniej ważonej wynika z obniżenia opłaty za tę usługę w Banku Polska Kasa Opieki S.A. z 0,50 zł do 0,00 zł.
- Polecenie zapłaty – średnia ważona dla tego instrumentu płatniczego w czerwcu i w grudniu 2017 r. oraz w czerwcu 2018 r. wynosiła 0,22 zł. Utrzymała się na tym samym poziomie, ponieważ nie było zmian cenowych w analizowanym okresie dla tej usługi.
- Zlecenie stałe – średnia ważona opłata za realizację ww. instrumentu płatniczego wynosiła w czerwcu 2017 r. 0,25 zł, w grudniu 2017 r. i w czerwcu 2018 r. 0,26 zł. Nie odnotowano zmian cenowych w tym okresie dla tej usługi.

6. Podsumowanie

6.1. Czynniki zewnętrzne wpływające na politykę opłat

Warunki makroekonomiczne, w jakich działały banki w pierwszym półroczu 2018 r. w stosunku do poprzedniego półrocza nie uległy zmianom. Stopy procentowe określone przez NBP i stawki interchange, które były główną przyczyną zmian cenowych wprowadzanych przez banki we wcześniejszych okresach, począwszy od marca 2015 r. w przypadku stóp procentowych i od stycznia 2015 r. w przypadku stawek interchange utrzymują się na tym samym, stosunkowo niskim poziomie. Utrzymane zostały główne obciążenia finansowe banków: podatek od niektórych instytucji finansowych, zwanego potocznie podatkiem bankowym, wpłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i wpłaty na rzecz Funduszu Wsparcia Kredytobiorców.

Wyniki sektora w latach 2014-31.05.2018 prezentuje Tabela nr 1.

Tabela nr 1. Wyniki finansowe sektora bankowego w latach 2014-31.05.2018 (w mln zł)

Rok	Przychody z tytułu odsetek	Koszty z tytułu odsetek	Wynik z tytułu odsetek	Przychody z tytułu opłat i prowizji	Koszty z tytułu opłat i prowizji	Wynik z tytułu opłat i prowizji	Wynik z tytułu działalności bankowej	Wynik finansowy
2014	58.751	21.657	37.094	17.795	4.021	13.774	57.614	15.864
2015	52.613	17.394	35.219	16.931	3.641	13.290	55.770	12.788
2016	53.777	15.871	37.906	16.418	3.833	12.585	59.141	13.883
2017	58.41	15.538	42.503	17.901	4.163	13.738	61.628	13.642
31.05.2018*	27.264	8.725	18.539	7.225	1.682	5.543	X**	6.437

Opracowanie własne, źródło: dane NBP

*Na dzień sporządzania analizy NBP dysponuje danymi banków wg stanu na 31.05.2018 r.

**Zgodnie z nowymi standardami MSSF 16 informacja ta nie jest publikowana

Analizując powyższe wyniki, należy stwierdzić, że najtrudniejszy dla banków pod względem przychodów z opłat i prowizji był rok 2015, głównie z powodu obniżenia stawek interchange. W kolejnych okresach wyniki banków ulegały systematycznej poprawie. Pomimo niskich stóp procentowych i niskich stawek interchange oraz wprowadzenia nowych obciążeń finansowych banki realizują dobre wyniki finansowe. Polityka banków

zarówno w 2017 r. jak i w pierwszym półroczu 2018 r. została ukierunkowana na marże odsetkowe kredytowe oraz na opłaty i prowizje.

Istotniejsze w analizowanym okresie było otoczenie prawne i wynikający z niego obowiązek wprowadzenia do oferty dostawców usług płatniczych, w tym analizowanych banków tzw. podstawowego rachunku bankowego (PRP). Zgodnie bowiem z ustawą z dnia 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 1997) implementującą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 214) dostawcy usług płatniczych będących bankami krajowymi, oddziałami banków zagranicznych i instytucjami kredytowymi oraz spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi zobowiązani są do świadczenia usługi prowadzenia podstawowego rachunku płatniczego (PRP) nie później niż przed upływem 18 miesięcy od wejścia w życie ww. ustawy, tj. nie później niż od 8 sierpnia 2018 r.

Na 30 czerwca 2018 r. w grupie analizowanych banków na razie jeden bank, tj. mBank S.A. wprowadził do taryfy prowizji i opłat bankowych dla osób fizycznych PRP z klauzulą, że produkt będzie dostępny w ofercie po wcześniejszym zakomunikowaniu daty rozpoczęcia sprzedaży na stronach internetowych mBanku S.A.

Zmiany cenowe w pierwszym półroczu 2018 r. wprowadzone przez Credit Agricole Bank Polska S.A. i Bank Polska Kasa Opieki S.A. wpisują się w ogólny trend upraszczania oferty bankowej, w tym także warunkowego odstępowania od pobieranych opłat. Zarówno rachunek płatniczy jak i wydana do niego karta debetowa w ww. bankach po spełnieniu określonych warunków są darmowe.

6.2. Podsumowanie zmian cenowych w pierwszym półroczu 2018 r.

Podsumowując zmiany cenowe w zakresie prowizji i opłat związanych z rozliczeniami pieniężnymi w złotych w polskim sektorze bankowym dotyczące osób fizycznych w pierwszym półroczu 2018 r. należy stwierdzić, że:

- Zmiany cenowe w zakresie standardowego rachunku płatniczego i wydanej do niego karty debetowej oraz usług z nimi powiązanych miały miejsce w trzech na siedemnaście analizowanych banków (w Credit Agricole Banku Polska S.A., Banku Polska Kasa Opieki S.A. i BGŻ BNP Paribas S.A.)
- W dwóch bankach (Credit Agricole Bank Polska S.A. i Bank Polska Kasa Opieki S.A.) były to zmiany o charakterze kompleksowym, polegające na przekształceniu całej oferty w zakresie rachunków płatniczych i dołączonych do nich debetowych kart płatniczych.

- Obydwa ww. banki dołączyły do nowych rachunków płatniczych karty debetowe wielowalutowe. Karty te pozwalają uniknąć dodatkowych kosztów związanych z wymianą walut i stają się standardowym elementem oferowanego przez banki rachunku płatniczego.
- Zmiany w zakresie wyodrębnienia różnych grup rachunków płatniczych w poszczególnych bankach opierają się przede wszystkim na jednym kryterium wyboru, jakim jest wiek klienta, np. do 18 lat, od 18 do 27 lat i powyżej.
- Zmienił się w znacznej mierze charakter opłat pobieranych za rachunek płatniczy i wydaną do niego kartę debetową, z opłaty stałej na opłatę o charakterze warunkowym.
- Warunki uprawniające do zwolnienia z opłaty mają z reguły jednolity charakter, czyli są takie same dla rachunku płatniczego, debetowej karty płatniczej i wypłat gotówki z bankomatów.
- Standardowy rachunek płatniczy z zerową bezwarunkową opłatą miesięczną oferuje pięć banków z grupy analizowanych, a darmową bezwarunkową debetową kartę płatniczą oferują dwa banki. Tylko w jednym banku opłata zarówno za standardowy rachunek płatniczy, jak i dołączoną do niego kartę debetową wynosi 0,00 zł i jest bezwarunkowa.
- W analizowanym półroczu podróżował zarówno standardowy rachunek płatniczy, jak i wydawana do niego debetowa karta płatnicza, przy czym wyższy wzrost cenowy odnotowano dla karty płatniczej, która podróżowała o 5,29% niż dla rachunku płatniczego, który wzrósł o 2,58%.
- Średnia miesięczna opłata za prowadzenie standardowego rachunku płatniczego dla osób fizycznych w pierwszym półroczu 2018 r. w stosunku do drugiego półrocza 2017 r. wzrosła z 5,03 zł do 5,16 zł, tj. o 2,58%.
- Średnia miesięczna opłata za użytkowanie karty debetowej wydawanej do analizowanych rachunków płatniczych wzrosła w pierwszym półroczu 2018 r. w stosunku do drugiego półrocza 2017 r. z 4,54 zł do 4,78 zł, tj. o 5,29%.
- W zakresie produktów i usług powiązanych z rachunkiem płatniczym należy odnotować wzrost opłat za realizację transakcji z wykorzystaniem tradycyjnych kanałów dystrybucji i z zaangażowaniem konsultantów w porównaniu do opłat w kanałach zdalnych:
 - wzrosła średnia opłata za polecenie przelewu realizowane w oddziale banku o 4,79% (z 7,52 zł do 7,88 zł),
 - wzrosła średnia opłata za polecenie przelewu realizowane w ramach bankowości telefonicznej za pośrednictwem konsultanta o 9,56% (z 4,29 zł do 4,70 zł),
 - wzrosła średnia opłata za polecenie przelewu natychmiastowego realizowane w oddziale banku o 2,97% (12,14 zł do 12,50 zł),

- wzrosła średnia opłata za polecenie przelewu natychmiastowego realizowane w ramach bankowości telefonicznej za pośrednictwem konsultanta o 5,36% (z 11,39 zł do 12,00 zł),
 - wzrosła średnia opłata za polecenie przelewu natychmiastowego realizowane w ramach bankowości elektronicznej (Internet) o 1,47% (z 6,11 zł do 6,20 zł),
 - wzrosła średnia opłata za polecenie przelewu SORBNET w kwocie równej lub wyższej od 1.000.000,00 zł o 7,76% (z 18,56 zł do 20,00 zł).
- W zakresie produktów i usług powiązanych z kartą debetową nie zarysowała się jakaś wyraźna tendencja, część opłat miała charakter spadkowy a część wzrostowy:
- obniżeniu uległa średnia opłata za wypłatę gotówki w obcych bankomatów w kraju o 1,53% (z 3,93 zł do 3,87 zł) a w ujęciu procentowym o 0,40 p. p. (z 2,80% do 2,40%),
 - obniżeniu uległa opłata za wypłatę gotówki w bankomatów obcych za granicą w ujęciu procentowym o 0,16 p. p. (z 2,83% do 2,67%), natomiast średnia minimalna opłata w złotych pozostała na niezmiennym poziomie i wynosi 8,40 zł,
 - nie zmieniła się opłata za wypłatę gotówki we własnych bankomatów lub we wskazanych przez bank sieciach bankomatów i wynosi 0,19 zł,
 - wzrosła prowizja za przewalutowanie kwoty transakcji do waluty rachunku (od kwoty transakcji) o 0,08 p. p. (z 2,76% do 2,84%),
 - wzrosła opłata za usługę cash back o 0,04 p. p. (z 0,33 zł do 0,37 zł).

Deklaracje banków odnośnie polityki wdrażania prostych produktów i przejrzystych zasad znajdują swoje odzwierciedlenie w zmianach wprowadzonych przez banki w pierwszym półroczu 2018 r. w zakresie oferowanych rachunków płatniczych i powiązanych z nimi produktów i usług. Nazwy nowych rachunków płatniczych także na to wskazują: KONTO PROSTE ZASADY, KONTO PRZEKORZYSTNE, Konto dla Ciebie. Systematycznie do taryf prowizji i opłat wdrażane są opcje opłat warunkowych możliwe do spełnienia przez klienta bez zbytniego wysiłku, a tym samym dające możliwość ich uniknięcia. Ponadto polityka cenowa banków nadal stawia sobie za cel nakłonienie klientów do korzystania ze zdalnych kanałów komunikacji przy jednoczesnym ograniczaniu sieci bankomatów krajowych umożliwiających bezprowizyjne wypłaty gotówki.

Załączniki

Załącznik nr 1

Porównanie opłat w złotych stosowanych przez polskie banki za prowadzenie rachunku płatniczego oraz realizację wpłaty gotówkowej, polecenia przelewu i polecenia zapłaty na rachunki odbiorców w innych bankach dla klientów indywidualnych w grudniu 2017 r. i czerwcu 2018 r.

Załącznik nr 2

Porównanie opłat w złotych stosowanych przez polskie banki związanych z obsługą kart debetowych w grudniu 2017 r. i czerwcu 2018 r.

Załącznik nr 3

Porównanie opłat w złotych stosowanych przez polskie banki za realizację przelewu natychmiastowego i przelewu SORBNET2 na rachunki odbiorców w innych bankach dla klientów indywidualnych w grudniu 2017 r. i czerwcu 2018 r.

www.nbp.pl

